

ماجرای نامه اسرار آمیز که آیت الله هاشمی افشا کرد چه بود؟

نامه ای که ۱۸ سال بعد از پایان جنگ هشت ساله عراق علیه کشورمان از شمار نامه های طبقه بندی شده درآمد و در تاریخ هفتم مهر ۱۳۸۵، ۱۰ سال قبل از فوت توسط رییس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام افشا شد. این نامه دلایل امنیتی و لجستیکی و استراتژیک پذیرش قطنامه ۵۹۸ سازمان ملل متحد که در ۲۵ تیر ۱۳۶۷ صادر شد را فاش کرد و البته امضای رهبر فرزانه انقلاب اسلامی را بر خود داشت.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، ۲۷ تیر سی و سومین سالگرد پذیرش قطنامه ۵۹۸ سازمان ملل متحد مبنی بر پایان جنگ هشت ساله توسط بنیانگذار انقلاب اسلامی در سال ۱۳۶۷ است.

در حالی که رسانه ها و دستگاههای تبلیغاتی غرب و شرق حامی رژیم بعث عراق در سال ۱۳۶۷ رهبر فقید انقلاب اسلامی، سیاستمداران، امرا و فرماندهان نظامی کشورمان را به مخفی کردن دلایل واقعی پذیرش قطنامه ۵۹۸ سازمان ملل متهم کردند امام خمینی در دیدار فرمانده وقت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در تاریخ ۳۱ تیر ۱۳۶۷ خطاب به سردار محسن رضایی متذکر شدند که «ما با مردم خود با صداقت صحبت می کنیم. ما در چارچوب قطنامه ۵۹۸ به صلحی پایدار فکر می کنیم و این به هیچ وجه تاکتیک نیست.»

ایشان قبل از این دیدار در تاریخ ۲۹ تیر همان سال نیز در پیامی طولانی که به مناسبت اولین سالگرد کشتار زائران خانه خدا در مکه مکرمه به دست رژیم آل سعود انجام و به کشتار جمعه خونین معروف شد، قبول قطنامه ۵۹۸ را تلخ و ناگوار دانستند و علت پذیرش آن را «وقوع حوادث و به دلایل مختلف» و به دلیل قبول «پیشنهاد نظرات کارشناسان سیاسی و نظامی» اعلام کردند.

دلایلی که ۱۸ سال و سه ماه بعد، در تاریخ هفتم مهر ۱۳۸۵ توسط رییس فقید مجمع تشخیص مصلحت نظام افشا شد. با خارج شدن این سند تاریخی از شمار نامه های طبقه بندی شده، مرحوم آیت الله اکبر هاشمی رفسنجانی متن نامه امام خمینی (ره) به مسؤولان ارشد نظام درباره چرایی پذیرش قطنامه ۵۹۸ را از طریق یکی از خبرگزاریهای داخلی منتشر کرد.

مهمترین بخش این نامه اذعان بنیانگذار انقلاب اسلامی به شرایط سخت نرم افزاری و سخت افزاری نامناسب داخلی برای تداوم دفاع مقدس در میدانهای نبرد بود.

ایشان در این بخش از نامه خاطرنشان کردند: «حال که مسؤولین نظامی ما اعم از ارتش و سپاه که خبرگان جنگ می باشند، صریحا اعتراف می کنند که ارتش اسلامی به این زودیها هیچ پیروزی به دست نخواهند آورد و نظر به این که مسؤولین دلسوز نظامی و سیاسی نظام جمهوری اسلامی از این پس جنگ را به هیچ وجه به صلاح کشور نمی دانند و با قاطعیت می گویند که یک دهم سلاحهایی را که استکبار شرق و غرب در اختیار صدام گذارده اند، به هیچ وجه و با هیچ قیمتی نمی شود در جهان تهیه کرد و با توجه به نامه تکان دهنده فرمانده سپاه پاسداران که یکی از دهها گزارش نظامی سیاسی است که بعد از شکستهای اخیر به اینجانب رسیده و به اعتراف جانشین فرمانده کل نیروهای مسلح، فرمانده سپاه یکی از معدود فرماندهانی است که در صورت تهیه مایحتاج جنگ معتقد به ادامه جنگ می باشد و با توجه به استفاده گسترده دشمن از سلاحهای شیمیایی و نبود وسایل خنثی کننده آن، اینجانب با آتش بس موافقت می نمایم.»

ماجرا چه بود؟

استکبار جهانی که در شوک پیروزی انقلاب اسلامی، طرحهای بزرگ و کوچک فراوانی را با همکاری و همراهی دستگاههای جاسوسی و نظامی دول عبری، عربی، غربی و مساعدت جریانهای سرسپرده داخلی و سازمان خونخوار مجاهدین خلق برای به زمین زدن این درخت تازه جوانه زده، به مرحله عملیاتی درآورده بود و موفقیت دلچسبی نصیبش نشده بود چاره کار را در انداختن رژیم خونخوار و قدرت طلب بعث عراق به جان نوجوانان و جوانان و زنان و مردان آزاده ایرانی دید و فوج فوج، تیپ و لشکر بود که در تهاجم سراسری زمینی و هوایی در تاریخ ۳۱ شهریور ۱۳۵۹ روانه ایران اسلامی کرد و پس از قتل عام صدها هزار مرد و زن شجاع در میدان نبرد و به راه انداختن جنگ شهرها در عمق استراتژیک خاک کشورمان و تحمیل چند صد هزار میلیارد دلار خسارت مادی به ایران اسلامی در فریبی بزرگ، در قبول قطنامه ۵۹۸ پیش قدم شد و ایران را نزد افکار عمومی دنیا کشوری «جنگ طلب» معرفی کرد.

از دیگر سو فرماندهان نظامی و سیاستمداران عالی رتبه کشورمان با تشریح تواناییهای آفندی و پدافندی در حوزههای نظامی و سیاسی و تبیین دقیق و موشکافانه آنها برای رهبر فقید انقلاب اسلامی نظر مساعد ایشان را برای پایان دادن جنگ تحمیلی جلب کردند.

امام خمینی در این نامه خطاب به مسؤولان ارشد نظام مسائل مختلفی را برای پذیرش قطنامه ۵۹۸ از سوی جمهوری اسلامی ایران ذکر کردند. ایشان در این نامه اظهار کردند: «حال که مسؤولین نظامی ما اعم از ارتش و سپاه که خبرگان جنگ می باشند، صریحا اعتراف می کنند که ارتش اسلامی به این زودیها هیچ پیروزی به دست نخواهند آورد و نظر به این که مسؤولین دلسوز نظامی و سیاسی نظام جمهوری اسلامی از این پس جنگ را به هیچ وجه به صلاح کشور نمی دانند و با قاطعیت می گویند که یک دهم سلاحهایی را که استکبار شرق و غرب در اختیار صدام گذارده اند، به هیچ وجه و با هیچ قیمتی نمی شود در جهان تهیه کرد و با توجه به نامه تکان دهنده فرمانده سپاه پاسداران که یکی از دهها گزارش نظامی سیاسی است که بعد از شکستهای اخیر به اینجانب رسیده و به اعتراف جانشین فرمانده کل نیروهای مسلح، فرمانده سپاه یکی از معدود فرماندهانی است که در صورت تهیه مایحتاج جنگ معتقد به ادامه جنگ می باشد و با توجه به استفاده گسترده دشمن از سلاحهای شیمیایی و نبود وسایل خنثی کننده آن، اینجانب با آتش بس موافقت می نمایم و برای روشن شدن در مورد اتخاذ این تصمیم تلخ، به نکاتی از نامه فرمانده سپاه که در تاریخ ۲ / ۴ / ۶۷ نگاشته است، اشاره می شود.

فرمانده مزبور نوشته است تا پنج سال دیگر ما هیچ پیروزی نداریم؛ ممکن است در صورت داشتن وسایلی که در طول پنج سال به دست می آوریم قدرت عملیات انهدامی و یا مقابله به مثل را داشته باشیم و بعد از پایان سال ۱۳۷۱ اگر ما دارای ۳۵۰ تیپ پیاده و ۲۵۰۰ تانک و ۳۰۰۰ توپ و ۳۰۰ هواپیمای جنگی و ۳۰۰ هلیکوپتر و قدرت ساختن مقدار قابل توجهی از سلاحهای مختلف که از ضرورتهای جنگ در آن موقع است داشته باشیم، می توان گفت به امید خدا بتوانیم عملیات آفندی داشته باشیم.

وی می گوید: «قابل ذکر است که باید توسعه نیروی سپاه به هفت برابر و ارتش به دو برابر و نیم افزایش پیدا کند.» او آورده است: «البته آمریکا را هم

باید از خلیج فارس بیرون کنیم والا موفق نخواهیم بود.»

این فرمانده مهمترین قسمت موفقیت طرح خود را تهیه به موقع بودجه و امکانات دانسته و آورده است: «بعید به نظر می رسد دولت و ستاد فرماندهی کل قوا بتوانند به تعهد خود عمل کنند»

البته با ذکر این مطالب می گوید: «باید باز هم جنگید که این دیگر شعاری بیش نیست.» آقای نخست وزیر هم از قول وزرای اقتصاد و بودجه وضع مالی نظام را «زیر صفر» اعلام کرده اند. مسؤولین جنگ می گویند: «تنها سلاح‌هایی را که در شکست‌های اخیر از دست داده ایم، به اندازه تمام بودجه است که برای سپاه و ارتش در سال جاری در نظر گرفته شده بود.» مسؤولین سیاسی هم می گویند: «از آنجا که مردم فهمیده اند پیروزی سریعی به دست نمی آید، شوق رفتن به جبهه در آنها کم شده است. شما عزیزان از هر کس بهتر می دانید که این تصمیم برای من چون زهر کشنده است ولی راضی به رضای خداوند متعال هستم و برای صیانت از دین او و حفاظت از جمهوری اسلامی اگر آبرویی داشته باشیم خرج می کنیم.»

خداوندا! ما برای دین تو قیام کردیم و برای دین تو جنگیدیم و برای حفظ دین تو آتش بس را قبول می کنیم. خداوندا! تو خود شاهدی که ما لحظه ای با آمریکا و شوروی و تمامی قدرت‌های جهان سر سازش نداریم و سازش با ابرقدرت‌ها و قدرت‌ها را پشت کردن به اصول اسلامی خود می دانیم. خداوندا! در جهان شرک و کفر و نفاق، در جهان پول و قدرت و حیله و دورویی، ما غریبیم، تو خود یاری مان کن.

خداوندا! در همیشه تاریخ وقتی انبیاء و علماء تصمیم گرفته اند مصلح جامعه گردند و علم و عمل را درهم آمیزند و جامعه ای دور از فساد و تباهی تشکیل دهند، با مخالفت‌های ابوجهل‌ها و ابوسفیان‌های زمان خود مواجه شده اند. خداوندا! ما فرزندان اسلام و انقلاب مان را برای رضای تو قربانی کردیم، غیر از تو هیچ کس را نداریم، ما را برای اجرای فرامین و قوانین خود یاری فرما. خداوندا! از تو می خواهم تا هر چه زودتر شهادت را نصیب فرمای.

گفتم جلسه ای تشکیل گردد تا آتش بس را به مردم تفهیم نمایند. مواظب باشید، ممکن است افراد داغ و تند با شعارهای انقلابی شما را از آنچه صلاح اسلام است دور کنند.

صریحا می گویم باید تمام همت تان در توجیه این کار باشد. قدمی انحرافی حرام است و موجب عکس العمل می شود؛ شما می دانید که مسؤولین رده بالای نظام با چشمی خونبار و قلبی مالمال از عشق به اسلام و میهن اسلامی مان چنین تصمیمی را گرفته اند. خدا را در نظر بگیرید و هر چه اتفاق می افتد از دوست بدانید.»

امام خمینی در دیدار محسن رضایی فرمانده وقت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در مورخ ۳۱ تیر ۱۳۶۷، بیان کردند: «همان طور که قبلاً گفتیم ما با مردم خود با صداقت صحبت می کنیم. ما در چارچوب قطعنامه ۵۹۸ به صلحی پایدار فکر می کنیم و این به هیچ وجه تاکتیک نیست، ولی سلحشوران ارتش اسلام باید خود را آماده کنند که اگر دشمن دست به حملاتی زد، جواب مناسبی به آن بدهند. فرزندان انقلابی، توجه کنید که امروز روز حضور گسترده در جبهه‌هاست. فکر نکنید که دیگر جنگ تمام شده است. خود را مسلح به سلاح ایمان و جهاد کنید. بر دشمن غدار رحم جایز نیست و اینها تمام حرفهایشان یک فریب است. ما خواستیم به دنیا ثابت کنیم که صدام معتقد به مجامع بین المللی نیست و ما تا قبول قطعنامه از سوی عراق جواب دشمنان اسلام را در جبهه‌ها خواهیم داد.»

امام امت در سالگرد کشتار حجاج بیت الله حرام به دست رژیم سعودی دو روز بعد از قبول قطعنامه در ۲۹ تیرماه ۱۳۶۷ نیز در پیامی به ملت ایران به تشریح دلایل مفصل تری از چرایی این تصمیم بزرگ پرداختند.

در بخشی از این پیام طولانی آمده است: «و اما در مورد قبول قطعنامه که حقیقتاً مسئله بسیار تلخ و ناگواری برای همه و خصوصاً برای من بود، این است که من تا چند روز قبل معتقد به همان شیوه دفاع و مواضع اعلام شده در جنگ بودم و مصلحت نظام و کشور و انقلاب را در اجرای آن می دیدم؛ ولی به واسطه حوادث و عواملی که از ذکر آن فعلاً خودداری می کنم و به امید خداوند در آینده روشن خواهد شد و با توجه به نظر تمامی کارشناسان سیاسی و نظامی سطح بالای کشور، که من به تعهد و دلسوزی و صداقت آنان اعتماد دارم، با قبول قطعنامه و آتش بس موافقت نمودم و در مقطع کنونی آن را به مصلحت انقلاب و نظام می دانم. و خدا می داند که اگر نبود انگیزه ای که همه ما و عزت و اعتبار ما باید در مسیر مصلحت اسلام و مسلمین قربانی شود، هرگز راضی به این عمل نمی بودم و مرگ و شهادت برایم گوارتر بود اما چاره چیست که همه باید به رضایت حق تعالی گردن نهیم. و مسلم ملت قهرمان و دلاور ایران نیز چنین بوده و خواهد بود.»

ایشان افزودند: «من در اینجا از همه فرزندان عزیزم در جبهه‌های آتش و خون که از اول جنگ تا امروز به نحوی در ارتباط با جنگ تلاش و کوشش نموده اند، تشکر و قدردانی می کنم. و همه ملت ایران را به هوشیاری و صبر و مقاومت دعوت می کنم. در آینده ممکن است افرادی آگاهانه یا از روی ناآگاهی در میان مردم این مسئله را مطرح نمایند که ثمره خونها و شهادتها و ایثارها چه شد. اینها یقیناً از عوامل غیب و از فلسفه شهادت بی خبرند و نمی دانند کسی که فقط برای رضای خدا به جهاد رفته است و سر در طبق اخلاص و بندگی نهاده است حوادث زمان به جاودانگی و بقا و جایگاه رفیع آن لطمه ای وارد نمی سازد و ما برای درک کامل ارزش و راه شهیدانمان فاصله طولانی را باید بپیماییم و در گذر زمان و تاریخ انقلاب و آیندگان آن را جستجو نماییم. مسلم خون شهیدان، انقلاب و اسلام را بیمه کرده است. خون شهیدان برای ابد درس مقاومت به جهانیان داده است و خدا می داند که راه و رسم شهادت کور شدنی نیست؛ و این ملتها و آیندگان هستند که به راه شهیدان اقتدا خواهند نمود. و همین تربت پاک شهیدان است که تا قیامت–مزار عاشقان و عارفان و دلسوختگان و دارالشفای آزادگان خواهد بود. خوشا به حال آنان که با شهادت رفتند! خوشا به حال آنان که در این قافله نور جان و سر باختند! خوشا به حال آنهایی که این گوهرها را در دامن خود پروراندند.»

امام(ره) ادامه دادند: «آری، دیروز روز امتحان الهی بود که گذشت و فردا امتحان دیگری است که پیش می آید و همه ما نیز روز محاسبه بزرگتری را در پیش رو داریم. آنهایی که در این چند سال مبارزه و جنگ به هر دلیلی از ادای این تکلیف بزرگ طفره رفتند و خودشان و جان و مال و فرزندان‌شان و دیگران را از آتش حادثه دور کرده اند مطمئن باشند که از معامله با خدا طفره رفته اند، و خسارت و زیان و ضرر بزرگی کرده اند که حسرت آن را در روز واپسین و در محاسبه حق خواهند کشید. که من مجدداً به همه مردم و مسؤولین عرض می کنم که حساب اینگونه افراد را از حساب مجاهدان در راه خدا جدا سازند؛ و نگذارند این مدعیان بی هنر امروز و قاعدین کوتاه نظر دیروز به صحنه‌ها برگردند.»

رهبر کبیر انقلاب اسلامی با بیان اینکه «من در میان شما باشم و یا نباشم به همه شما وصیت و سفارش می کنم که نگذارید انقلاب به دست ناهلان و نامحرمان بیفتد» تاکید کردند: «نگذارید پیشکسوتان شهادت و خون در پیچ و خم زندگی روزمره خود به فراموشی سپرده شوند.»

ایشان خطاب به مردم کشورمان بیان کردند: «اکیداً به ملت عزیز ایران سفارش می کنم که هوشیار و مراقب باشید، قبول قطعنامه از طرف جمهوری اسلامی ایران به–معنای حل مسئله جنگ نیست. با اعلام این تصمیم، حربه تبلیغات جهانخواران علیه ما کند شده است؛ ولی دورنمای حوادث را نمی توان به طور قطع و جدی پیش بینی نمود. و هنوز دشمن از شرارت‌ها دست برنداشته است؛ و چه بسا با بهانه جویی‌ها به همان شیوه‌های تجاوزگرانه خود ادامه دهد. ما باید برای دفع تجاوز احتمالی دشمن آماده و مهیا باشیم. و ملت ما هم نباید فعلاً مسئله را تمام شده بدانند. البته ما رسماً اعلام می کنیم که هدف ما تاکتیک جدید در ادامه جنگ نیست. چه بسا دشمنان بخواهند با همین بهانه‌ها حملات خود را دنبال کنند. نیروهای نظامی ما هرگز نباید از کید و مکر دشمنان غافل بمانند. در هر شرایطی باید بنیة دفاعی کشور در بهترین وضعیت باشد.»

امام خمینی متذکر شدند: «مردم ما، که در طول سال‌های جنگ و مبارزه ابعاد کینه و قساوت و عداوت دشمنان خدا و خود را لمس کرده‌اند، باید خطر تهاجم جهان‌خواران در شیوه‌ها و شکل‌های مختلف را جدی‌تر بدانند. و فعلاً چون گذشته تمامی نظامیان، اعم از ارتش و سپاه و بسیج در جبهه‌ها برای دفاع در برابر شیطنت استکبار و عراق به مأموریت‌های خود ادامه دهند. در صورتی که این مرحله از حادثه انقلاب را با همان شکل خاص و مقررات مربوط به خود پشت سر گذاریم برای بعد از آن و سازندگی کشور و سیاست کل نظام و انقلاب تذکراتی دارم که در وقت مناسب خواهم گفت. ولی در مقطع کنونی به طور جدّ از همه گویندگان و دست‌اندرکاران و مسؤولین کشور و مدیران رسانه‌ها و مطبوعات می‌خواهم که خود را از معرکه‌ها و معرکه آفرینی‌ها دور کنند؛ و مواظب باشند که ناخودآگاه آلت دست افکار و اندیشه‌های تند نگردند؛ و با سعه صدر در کنار یکدیگر مترصد اوضاع دشمنان باشند.»

ایشان هشدار دادند: «این روزها ممکن است بسیاری از افراد به خاطر احساسات و عواطف خود صحبت از چراها و بایدها و نبایدها کنند. هر چند این مسئله به خودی خود یک ارزش بسیار زیباست، اما اکنون وقت پرداختن به آن نیست. چه بسا آنهایی که تا دیروز در برابر این نظام جبهه‌گیری کرده بودند و فقط به خاطر سقوط نظام و حکومت جمهوری اسلامی ایران از صلح و صلح‌طلبی به ظاهر دم می‌زدند، امروز نیز با همان هدف سخنان فریبنده دیگری را مطرح نمایند؛ و جیره‌خواران استکبار، همانها که تا دیروز در زیر پرچم و نقاب دروغین صلح، خنجرشان را از پشت به قلب ملت فرو کرده بودند، امروز طرفدار جنگ شوند. و ملیگراهای بی‌فرهنگ برای از بین بردن خون شهدای عزیز و نابودی عزت و افتخار مردم، تبلیغات مسموم خویش را آغاز نمایند. که ان شاءالله ملت عزیز ما با بصیرت و هوشیاری جواب همه فتنه‌ها را خواهد داد.»

رهبر فرزانه انقلاب اسلامی تأکید کردند: «من باز می‌گویم که قبول این مسئله برای من از زهر کشنده تر است؛ ولی راضی به رضای خدایم و برای رضایت او این جرعه را نوشیدم. و نکته‌ای که تذکر آن لازم است این است که در قبول این قطعنامه فقط مسؤولین کشور ایران به اتکای خود تصمیم گرفته‌اند. و کسی و کشوری در این امر مداخله نداشته است. در شرایط کنونی آنچه موجب امر شد تکلیف الهی ام بود. شما می‌دانید که من با شما پیمان بسته بودم که تا آخرین قطره خون و آخرین نفس بجنگم؛ اما تصمیم امروز فقط برای تشخیص مصلحت بود؛ و تنها به امید رحمت و رضای او از هر آنچه گفتم گذشتم؛ و اگر آبرویی داشته‌ام با خدا معامله کرده‌ام.»

امام (ره) خطاب به تشنگان جنگ و شهادت توصیه کردند: «بغض و کینه انقلابی تان را در سینه‌ها نگه دارید؛ با غضب و خشم بر دشمنانتان بنگرید؛ و بدانید که پیروزی از آن شماس است و تأکید می‌کنم که گمان نکنید که من در جریان کار جنگ و مسئولان آن نیستم مسؤولین مورد اعتماد من می‌باشند. آنها را از این تصمیمی که گرفته‌اند شماتت نکنید، که برای آنان نیز چنین پیشنهادی سخت و ناگوار بوده است. که ان شاءالله خداوند همه ما را موفق به خدمت و رضایت خود فرماید.»

رهبر فقید انقلاب اسلامی بار دیگر یادآور شدند: «من باز می‌گویم که قبول این مسئله برای من از زهر کشنده تر است، ولی راضی به رضای خدایم و برای رضایت او این جرعه را نوشیدم و نکته‌ای که تذکر آن لازم است این است که در قبول این قطعنامه فقط مسؤولین کشور ایران به اتکای خود تصمیم گرفته‌اند و کسی و کشوری در این امر مداخله نداشته است. مردم عزیز و شریف ایران، من فرد فرد شما را چون فرزندان خویش می‌دانم و شما می‌دانید که من به شما عشق می‌ورزم و شما را می‌شناسم، شما هم مرا می‌شناسید. در شرایط کنونی آنچه موجب امر شد تکلیف الهی ام بود.»

منابع:

صحیفه امام جلد ۲۱ ص ۷۴ - ۱۰۰

صحیفه امام جلد ۲۱ صص ۱۰۱

خبرگزاری مهر، نامه امام خمینی به مسؤولان نظام درباره پذیرش قطعنامه ۵۹۸